

Datum: Rijeka, 4. srpnja 2024.

Kolegij: Javno zdravstvo i metode zdravstvenog odgoja

Voditelj: doc. dr. sc. Robert Doričić

e-mail voditelja: robert.doricic@uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studij - Primaljstvo redovni

Godina studija: 2

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Javno zdravstvo i metode zdravstvenog odgoja** je obavezni kolegij na drugoj godini prijediplomskog sveučilišnog redovnog studija – Primaljstvo i sastoji se od 30 sati predavanja (**2 ECTS**). Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta zdravstvenih studija.

Cilj kolegija je upoznati studenta/studenticu s konceptom javnog zdravstva, te s funkcioniranjem sustava zdravstvene organizacije kod nas i u svijetu, upoznavanje raspoloživih resursa koji imaju za cilj poboljšanje zdravlja pojedinca i zajednice. Nadalje, cilj je kolegija omogućiti studentu/studentici shvaćanje društvenih utjecaja na zdravlje, te razumijevanje načela na kojima se sustav zdravstvene zaštite temelji. Posebno težište je na promociji zdravlja i otkrivanju rizičnih čimbenika za nastanak suvremenih javnozdravstvenih problema.

U drugom dijelu kolegija, koji se odnosi na metode zdravstvenog odgoja, cilj je kolegija osposobiti studenta/studenticu da zna i razumije te provodi zdravstveni odgoj i promociju zdravlja prema propisanim metodama i tehnikama; zatim osposobiti studenta/studenticu u osnovama komunikacijskih vještina, u provođenju zdravstveno odgojnog rada na predavanjima i pri radu s pojedincem i u maloj grupi.

Sadržaj kolegija je sljedeći:

Pojam i definicija javnog zdravstva. organizacija i financiranje zdravstvene zaštite, najznačajniji javnozdravstveni problemi današnjice, okoliš i zdravlje, zdravstvena zaštita u izvanrednim stanjima, javnozdravstvene intervencije. posebne populacijske skupine, programi screeninga, Teorija zdravstvenog odgoja i promocije zdravlja, tehnike rada (rad u maloj i velikoj grupi, rad s pojedincem), rad u zajednici i timski rad, motivacija u zdravstvenom odgoju, komunikacija (verbalna i neverbalna), uloga i suradnja s medijima, audiovizualna sredstva, zdravstvena pismenost, evaluacija u promociji zdravlja.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja, u interaktivnoj komunikaciji. Materijali s predavanja i obavijesti o kolegiju dostupni su na platformi Merlin (e-kolegij). Nastava se izvodi u semestralnom obliku. Izvršavanjem nastavnih aktivnosti te pristupanjem završnom ispitu student/studentica stječe 2 ECTS boda.

U izvođenju nastave osim voditelja kolegija sudjeluju: doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med., doc. dr. sc. Darko Roviš, prof. soc. ped. i dr. sc. Toni Buterin, mag. sanit. ing.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Puntarić D, Ropac D, Jurčev Savičević A i sur. Javno zdravstvo Osijek, Medicinska naklada, 2015.
2. Ilić V. Zdravstveni odgoj, priručnik za zdravstvene radnike. Zagreb: Školska knjiga, 2006.

Popis dopunske literature:

1. Leil Lowndes. Kako uspješno razgovarati sa svima? How to talk to anyone. Mozaik knjiga, Zagreb, 2010.
2. Saša Petar. Recite to jasnije i glasnije. M.E.P. Consult, Zagreb, 2009,
3. Joe Navaro. Sto nam tijelo govori? Mozaik knjiga, Zagreb, 2010.
4. Majda Rijavec, Dubravka Miljković. Kako rješavati konflikte? IEP d.o.o., Zagreb, 2002,
5. Velimir Srića. Kako postati pun ideja. M.E.P. Consult. Zagreb,, 2003.
6. Ailan i Barbara Pease. Velika škola govora tijela. Mozaik knjiga 2008.
7. WHO, 1996. Learning Materials on Nursing: Chapter 7: Healthy Parenthood
8. WHO publications on Safe Motherhood (sve dostupno na Internet-u)

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

- 1. Uvod u javno zdravstvo i povijest javnog zdravstva**
Ishod učenja: navođenje definicije javnoga zdravstva te upoznavanje i navođenje uspjeha javnozdravstvenih intervencija u prošlosti
- 2. Suvremeno javno zdravstvo**
Ishod učenja: upoznavanje s funkcijom lokalnih i državnih resursa u očuvanju zdravlja građana te javnozdravstvenim izazovima 21. stoljeća
- 3. Financiranje zdravstvene zaštite u svijetu i RH**
Ishod učenja: upoznavanje i kritička analiza sadašnjeg načina financiranja zdravstva u svijetu i RH, pregledom iz različitih perspektiva
- 4. Odrednice zdravlja i bolesti**
Ishod učenja: upoznavanje s definicijom zdravlja i bolesti te najrizičnijim čimbenicima rizika koji uključuju životni stil, okoliš, zdravstvenu zaštitu
- 5. Zdravlje i sustav zaštite zdravlja**
Ishod učenja: upoznavanje s važnijim zakonskim propisima vezanim za ostvarivanje zdravstvene zaštite, zdravstvenim ustanovama, razinama zdravstvene zaštite te sustavom zdravstva uopće
- 6. Planiranje, mjere zdravstvene zaštite**
Ishod učenja: student/studentica će dati primjer organiziranih mjera zdravstvene zaštite, opisati aktivnosti koje se provode nad cijelom populacijom, objasniti važnost planiranja zdravstvene zaštite

7. Osiguranje kvalitete zdravstvene zaštite

Ishod učenja: upoznavanje s načinom praćenja kvalitete zdravstvene zaštite, akreditacijom zdravstvenih ustanova, indikatorima i standardima kvalitete

8. Procjena zdravstvenog stanja populacije, zdrava županija

Ishod učenja: student/studentica će moći dati primjer zdravstvenih pokazatelja koji govore o zdravstvenom stanju populacije, navesti glavne izvore podataka za procjenu zdravstvenog stanja populacije, opisati aktivnosti i ciljeve zdrave županije

9. Posebne populacijske skupine

Ishod učenja: upoznavanje specifičnosti zdravstvenih potreba različitih populacija unutar zajednice

10. Okoliš i zdravlje

Ishod učenja: kritički prosuditi utjecaj okoliša na zdravlje

11. Katastrofe

Ishod učenja: upoznavanje studenata/studentica s najnovijom podjelom katastrofa, tijekom katastrofa, važnošću postojanja standardiziranih operativnih postupaka te SAFE QUAKE protokolom

12. Javnozdravstvene intervencije

Ishod učenja: upoznavanje sa svrhom javnog zdravstva, primjerima dobre prakse

13. Nacionalni programi ranoga otkrivanja sijela raka

Ishod učenja: student/studentica će biti sposoban navesti i opisati nacionalne programe, razlikovati i usporediti njihove glavne karakteristike

14. Uvod u zdravstveni odgoj

Ishod učenja: student/studentica će biti u stanju izreći definiciju zdravstvenog odgoja, identificirati razliku između odgoja i prosvjećivanja

15. Metode rada u zdravstvenom odgoju

Ishod učenja: student/studentica će moći nabrojati metode rada, opisati ih i razlikovati njihove odlike i specifičnosti i demonstrirati ih

16. Komunikacija, komunikologija

Ishod učenja: studenti/studentica će moći nabrojati vrste komunikacije i navesti njihove razlike, znat će navesti najvažnije komunikacijske znakove i razliku između verbalne i neverbalne komunikacije, znat će pokazati i prepoznati neke poruke koje se šalju neverbalno

17. Audiovizualna sredstva i mediji

Ishod učenja: studenti/studentica će moći grupirati vrste medija i AV sredstva koja se koriste, a prema čulima koja koristimo, navesti razlike i specifičnosti, te prednosti i nedostatke određenih medija u zdravstvenom odgoju

18. Zdravstvena pismenost

Ishod učenja: studenti/studentica će moći izreći definiciju zdravstvene pismenosti i identificirati kritične točke u sustavu gdje do izražaja dolazi zdravstvena pismenost i komunikacijske sposobnosti

19. Rad u zajednici, timski rad

Ishod učenja: studenti/studentica će moći dati primjer timskoga rada i rada u zajednici, Prepoznati članove tima prema njihovoj funkciji

20. Socijalni marketing

Ishod učenja: upoznavanje s važnošću suradnje s medijima, način komunikacije s medijima te kako mediji sudjeluju u promicanju zdravlja i prevenciji bolesti

21. Uvod u promociju zdravlja

Ishod učenja: studenti/studentica će navesti definiciju promocije zdravlja, nabrojati aktivnosti i mjere koje se s tim ciljem provode u zajednici, opisati razliku između promocije i prevencije

22. Strategije i koncept promicanja zdravlja

Ishodi učenja: upoznavanje s osnovnim, temeljnim dokumentima koji su odredili promicanje zdravlja kao temelj zdravlja populacije, upoznavanje s utjecajem načina (stila) života stanovništva te kroz čimbenike socioekonomskog, fizikalnog i kulturološkog okruženja na zdravlje. Korištenje metoda promicanja zdravlja (uključivo i zdravstvenog odgoja) okrenutima populaciji, zajednici i pojedincu. Upoznavanje s osnovnim principima promocije zdravlja, razlikom promicanja zdravlja i prevencije bolesti, primjerima dobre prakse

Popis predavanja (s ishodima) najvećim je dijelom izradila doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med.

Obveze studenata:

Studenti/studentice su obvezni/obvezne pohađati nastavu i aktivno sudjelovati.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata/studentica provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama **Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci** te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti/studentice na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše **50% ocjenskih bodova**, dok se preostalih **50% ocjenskih bodova** ostvaruje na završnom ispitu koji obuhvaća pismeni i usmeni ispit.

Ocjenjivanje studenata/studentica vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **stručnim kriterijima ocjenjivanja**.

Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student/studentica mora ostvariti minimalno 30% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom

ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen/ocijenjena po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu.

Student/studentica koji je ostvario/ostvarila manje od 24,9% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

Ocjenske bodove student/studentica stječe na sljedeći način:

1. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

- a) pohađanje nastave (do 30% ocjenskih bodova)
- b) kolokvij (do 20% ocjenskih bodova)

a) Pohađanje nastave (do 30% ocjenskih bodova)

Nazočnost na predavanjima je obvezna, a student/studentica može izostati s **30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom.

Ukoliko student/studentica opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio/prikupila 0% ocjenskih bodova i ocijenjen/ocijenjena je ocjenom F.

b) Kolokvij (do 20% ocjenskih bodova)

Tijekom nastave student/studentica će pristupiti pismenoj provjeri znanja kroz kolokvij na osnovi čega može ostvariti maksimalno 20% ocjenskih bodova.

2. Na završnom ispitu vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

Pismeni ispit (ukupno 50% ocjenskih bodova)

Prolaznost na pismenom ispitu je 50% uspješno riješenih ispitnih zadataka.

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brožčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Prema vrijedećim aktima, nije moguće “odbiti” ocjenu na završnom ispitu, već samo postupiti u skladu s Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci (student nezadovoljan ocjenjivanjem podnosi u roku od 24 sata pismenu žalbu dekanu/dekanici).

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Trenutno ne postoji mogućnost izvođenja na stranom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Akademski čestitost

Od studenata/studentica i nastavnika/nastavnica se očekuje međusobno poštivanje, pristojnost, izvršavanje dužnosti i odgovorno međusobno ponašanje, ali i jednako ponašanje prema obavezama. I nastavnici i studenti/studentice svojim ponašanjem trebaju služiti kao primjer. U radu je dakako moguće učiniti propuste, no važno je znati da je riječ o propustu (a ne pogrešnoj namjeri!) na koju je potrebno ukazati. Svaki oblik prisile ili diskriminacije smatra se težim kršenjem normi. Dokumenti koji studentima/studenticama i nastavnicima stoje na raspolaganju: Etički kodeks studenata Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci, Poslovnik Etičkog povjerenstva za zaštitu akademske čestitosti Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Nastavnik/nastavnica
30. 09. 2024.	P1-P2 (11:00-14:00), Z2	doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit.
03. 10. 2024.	P3 (11:00-12:00), Z2 P4-5 (12:00-14:00), Z2	doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit. doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med.
07. 10. 2024.	P6-P7 (11:00-13:00), Z2 P8 (13:00-14:00), Z2	doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med. doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit.
10. 10. 2024.	P9 (11:00-12:00), Z2 P10-P11 (12:00-14:00), Z2	doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit. dr. sc. Toni Buterin, mag. sanit. ing.
14. 10. 2024.	P12-P13 (11:00-14:00), Z2	dr. sc. Toni Buterin, mag. sanit. ing.
17. 10. 2024.	P14 (11:00-14:00), Z2	doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med.
21. 10. 2024.	P15-P16 (11:00-14:00), Z2	doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med.
24. 10. 2024.	P17-P18 (11:00-14:00), Z2	doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med.
28. 10. 2024.	P19-P20 (11:00- 14:00), Z2	doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med.
31. 10. 2024.	P21-P22 (11:00- 14:00), Z2	doc. dr. sc. Darko Roviš, prof. soc. ped.

Popis predavanja:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u javno zdravstvo i povijest javnog zdravstva	2	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P2	Suvremeno javno zdravstvo	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P3	Financiranje zdravstvene zaštite u svijetu i RH	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P4	Odrednice zdravlja i bolesti	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P5	Zdravlje i sustav zaštite zdravlja	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P6	Planiranje, mjere zdravstvene zaštite	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P7	Osiguranje kvalitete zdravstvene zaštite	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P8	Procjena zdravstvenog stanja populacije, Zdrava županija	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P9	Posebne populacijske skupine	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2

P10	Okoliš i zdravlje	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P11	Katastrofe	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P12	Javnozdravstvene intervencije	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P13	Nacionalni programi ranog otkrivanja sijela raka	2	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P14	Uvod u zdravstveni odgoj	3	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P15	Metode rada u zdravstvenom odgoju	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P16	Komunikacija, komunikologija	2	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P17	Audiovizuelna sredstva i mediji	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P18	Zdravstvena pismenost	2	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P19	Rad u zajednici, timski rad	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P20	Socijalni marketing	2	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P21	Uvod u promociju zdravlja	2	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
P22	Strategije i koncept promicanja zdravlja	1	Fakultet zdravstvenih studija, Predavaonica Z2
Ukupan broj sati predavanja		30	

ISPITNI TERMINI (završni ispit)	
1.	14. 11. 2024.
2.	28. 11. 2024.
3.	11. 02. 2025
4.	07. 07. 2025.